

Til lovforslag nr. L 67 og L 68. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 8. december 1983

Betænkning

over

I. Forslag til lov om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond II. Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsmæssig uddannelse af specialarbejdere m.fl. og omskoling

(Ændring af finansieringsbestemmelser)

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skriftlig besvarelse til arbejdsministeren og undervisningsministeren.

Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra:

Butikshandelens Fællesråd,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Danske Vognmænds Arbejdsgiversammenslutning,
De danske Landboforeninger,
Foreningen af Registrerede Revisorer,
FTF – Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
Kommunernes Landsforening og
SALA – Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes, fremskridtspartiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget samt Barsø-Carnfeldt (UP)) det under I nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag, medens det under II nævnte lovforslag indstilles til *vedtagelse uændret*.

Flertallet er bekendt med, at kristeligt folkeparti kan tilslutte sig denne indstilling.

Et *mindretal inden for flertallet* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

Mindretallet er ikke glad for lovforslaget om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond, som

betyder en ny omkostning på hver dansk arbejdsplads. Det er imidlertid »forligsstof«, og mindretallet lever naturligvis op til dets løfter og indstiller derfor lovforslaget til vedtagelse med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, som indebærer en forenkling og dermed en besparelse i opkrævningsproceduren. Mindretallet havde gerne set, at loven var tidsbegrænset, men finder i den øjeblikkelige situation ikke anledning til at tage problemet op.

Det under II nævnte lovforslag er en nødvendig følgelovgivning af det under I nævnte lovforslag.

Mindretallet nærer imidlertid betænkelighed med hensyn til fremtidig planlægning af uddannelserne, fordi de implicerede organisationer ikke mere skal betale 15 pct. selv.

Der kan ske to skæve ting. De implicerede organisationer kan miste interessen for en fornuftig økonomi, når staten skal betale 100 pct.

En ufornuftig regering kan ved fastsættelse i september af det følgende års bidrag forhøje beløbet mere, end naturligt og forsvarligt er. Resultatet af lovgivningen må ikke blive en statsstyret uddannelse på dette område.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) tager stærkt afstand fra en arbejdsmarkedsuddannelsesfond og vil derfor stemme imod lovforslagene ved 3. behandling.

Ved at pålægge lønmodtagere og arbejdsgivere en særlig afgift til dækning af drifts-

Bet. o. lovf. vedr. arbejdsmarkedsuddannelsesfond m.m.

udgifterne ved arbejdsmarkedsuddannelse bryder regeringen, fremskridtspartiet og det radikale venstre det princip, at uddannelse er et samfundsanliggende, der finansieres over de almindelige skatter og afgifter.

Mindretallet må ligeledes tage skarp afstand fra, at arbejdsmarkedets parter ikke er blevet hørt, inden der blev truffet beslutning om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond, da det er et lovforslag, der berører parterne på arbejdsmarkedet i betydeligt omfang.

Hvis lovforslagene vedtages ved 3. behandling, vil det betyde øgede krav om arbejdsmarkedsuddannelse fra områder, som nu ikke anvender systemet med den konsekvens, at de nuværende brugeres andel af det samlede arbejdsmarkedsystem vil blive reduceret. Samtidig vil der være en risiko for, at uddannelsen af de ledige vil blive skubbet i baggrunden.

Mindretallet frygter, hvis lovforslagene vedtages, at statens ansvar for, at arbejdskraften i Danmark er tilstrækkelig veluddannet til at udføre de arbejdsopgaver, et moderne produktionsapparat kræver, svækkes ganske betydeligt. Den nye uddannelsesafgift vil belaste konkurrenceevnen og vanskeliggøre overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet.

Endvidere griber lovforslagene alvorligt ind i den hidtidige anvendte praksis, at 15 pct. af driftsomkostningerne ved specialarbejderuddannelsen og efteruddannelsen af faglærte blandt andet dækkes af parterne på arbejdsmarkedet.

Mindretallet finder, at det er uheldigt, at der foretages en sammenblanding af regler for arbejdsmarkedsuddannelsesfonden og ændringer af de eksisterende regler for finansiering af driftsomkostningerne.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkeparti og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) ser disse forslag som et led i en kæde af love, der især er vendt mod lønmodtagerne.

Det begyndte med indgreb i dyrtidsreguleringen, stop for reguleringer af arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge, indførelse af karensdag m.m.

Alle disse forslag har mindretallet vendt sig imod og gør det samme med hensyn til disse lovforslag.

Der er efter mindretallets opfattelse tale om, at der nu indføres en ny skat – en 15 Udvalgenes betænkninger m.m. (undt. finans- og

punktskat på uddannelser – og mindretallet er af den mening, at uddannelsers finansiering, uanset om der er tale om uddannelse af præster, økonomer eller specialarbejdere, er en fælles opgave.

På denne baggrund indstiller mindretallet lovforslagene til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond (L 67)

Af et *mindretal* (Jytte Andersen (S), Svend Auken (S), Bakholt (S), Hans Jørgen Jensen (S), Søren B. Jørgensen (S), Kaj Poulsen (S) og Lilli Gyldenkilde (SF)):

Til § 1

1) I *stk. 1* indsættes efter »arbejdsmarkedsuddannelser«: »i finansåret 1984«.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Flemming Jensen (KF), Bo Kristensen (KF), Frank Mathiassen (KF), Hans Jørgen Holm (V), Tørnæs (V), Bente Juncker (CD), Grethe Kindberg Jørgensen (CD), Lawaetz (FP), Lone Dybkjær (RV) og Børsø-Carnfeldt (UP)):

Til § 3

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Bidraget udgør for lønmodtagere med mindst 30 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver 27,00 kr. pr. uge. For lønmodtagere med 20–29 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget 18,00 kr., og for lønmodtagere med 10–19 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget 9,00 kr. Arbejdsgiveren og lønmodtageren betaler hver halvdelen af bidraget.

Stk. 2. For månedslønnede med mindst 130 timers månedlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget pr. måned 108,00 kr. For månedslønnede med 86½–129 timers månedlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget pr. måned 72,00 kr., og for månedslønnede med 43½–86½ timers månedlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget pr. måned 36,00

tillægsbev.lovforslag)

kr. Arbejdsgiveren og lønmodtageren betaler hver halvdel af bidraget.

Stk. 3. For de lønmodtagergrupper, der er omhandlet i § 2, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (løsarbejdere), udgør bidraget pr. præsteret arbejdstime 66 øre, hvoraf arbejdsgiveren og lønmodtageren betaler hver halvdel.

Stk. 4. For lønmodtagere, hvis arbejdstid ikke kendes, udregnes det timetal, der lægges til grund for bidragsbetalingen, efter tilsvarende regler som fastsat i § 4, stk. 1, c), i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.«

Af mindretallet under nr. 1:

Til § 4

Principalt:

3) Paragraffen udgår.

Subsidiært:

4) I *stk. 1* affattes *1. pkt.* således:

»Bidraget for det følgende finansår fastsættes i september måned efter forudgående forhandling med arbejdsmarkedets parter og forelæggelse for folketingets finansudvalg, første gang i september måned 1984.«

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af det *under nr. 2* anførte flertal:

Til § 9

5) Paragraffen affattes således:

»§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 1984. Der tilbageholdes i løn og svares arbejdsgiverbidrag af løn, der indtjenes fra og med begyndelsen af den lønninguge, i hvilken den 1. april 1984 falder, for månedslønnede fra og med lønnen for april 1984.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 3

Ved ændringsforslagene bestemmes, at loven kun skal gælde for finansåret 1984.

Til nr. 2 og 5

Ved ændringsforslag nr. 5 udskydes ikrafttrædelsen af lovforslaget fra den 1. januar 1984 til den 1. april 1984. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med det af skatte- og afgiftsministeren den 7. december 1984 fremsatte forslag til lov om ændring af ligningsloven og sømandsskatteoven. (Den skattemæssige behandling af arbejdstageres bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden) (L 108), hvorefter arbejdstagerens bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden ikke skal medregnes i den skattepligtige indkomst. Samtidig vil både lønmodtagere og arbejdsgivere få bedre tid til at indrette sig på den nye bidragsordning.

Som en konsekvens af, at der på grund af udsættelsen af ikrafttrædelsen ikke skal betales bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden i det første kvartal i 1984, foreslås en justering af bidragene for 1984.

Efter ændringsforslag nr. 2 fastsættes de enkelte uge- og månedsbidrag for 1984 således, at de samlede bidrag for 1984 svarer til bidragene efter det oprindelige forslag.

Ændringsforslaget betyder, at bidragets størrelse for 1984 ændres fra 20,10 kr. til 27,00 kr. pr. uge for fuldtidsbeskæftigede ugelønnede lønmodtagere og fra 80,40 kr. til 108,00 kr. pr. måned for fuldtidsbeskæftigede månedslønnede lønmodtagere. Hermed ændres årsbidraget for fuldtidsbeskæftigede for 1984 fra 482,40 kr. til 486,00 kr., og for arbejdsgiverbidraget pr. lønmodtager sker en tilsvarende ændring.

Den mindre forhøjelse af årsbidraget, som er indeholdt i ændringsforslaget, skyldes, at det af beregningstekniske grunde ikke er muligt at få et uændret årsbidrag ved ændringen af bidragsperioden i 1984 fra 12 til 9 måneder.

Som følge af ændringsforslaget skønnes det samlede bidrag til fonden i 1984 at stige med ca. 10 mill. kr. i forhold til det oprindelige lovforslag.

Til nr. 4

Ændringsforslaget betyder, at størrelsen af kommende års bidrag fastsættes efter forhandling med arbejdsmarkedets parter og forelæggelse for finansudvalget.

Flemming Jensen (KF) fmd. Bo Kristensen (KF) Hans Jørgen Holm (V) nfmd.
Tørnæs (V) Bente Juncker (CD) Grethe Kindberg Jørgensen (CD) Lawaetz (FP)
Barsøe-Carnfeldt (UP) Jytte Andersen (S) Svend Auken (S) Bakholt (S)
Hans Jørgen Jensen (S) Søren B. Jørgensen (S) Kaj Poulsen (S) Lone Dybkjær (RV)
Lilli Gyldenkilde (SF) Waldorff (VS)

Partiet KrF havde ikke medlemmer i udvalget.